

Palvelujen myöntämisen perusteet: Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisperusteet ja soveltamisohje 1.1.2025 alkaen

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 23.10.2024 § 82

Valmistelija palvelupäällikkö Laura Vanttinen p. 050 347 1022
palvelujohtaja Ulla Kuittu p. 050 353 8310

Selostus asiasta

Yleistä

Toimeentulotuki on viimesijainen toimeentuloturvan muoto tilanteissa, joissa henkilön tai perheen tulot ja varat eivät riitä välttämättömiin jokapäiväisiin menoihin. Ehkäisevää ja täydentävää harkinnanvaraista toimeentulotukea myönnetään sellaisiin erityisiin menoihin, joita perustoimeentulotuki ei kata.

Perustoimeentulotukea haetaan Kelasta. Asiakas voi hakea samalla hakemuksella Kelan perustoimeentulotukea ja hyvinvointialueen myöntämää täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea. Asiakkaan ei tarvitse hakiessaan tietää hakeeko täydentävää vai ehkäisevää toimeentulotukea.

Kelan on siirrettävä hakemus hyvinvointialueelle, jos siihen sisältyy muita kuin perusosaan ja muihin perusmenoihin sisältyviä menoja. Vaihtoehtoisesti harkinnanvaraista toimeentulotukea voi hakea suoraan hyvinvointialueelta, jolloin hakemuksen liitteenä tulee olla perustoimeentulotukipäätös. Kiireellisen ja välttämättömän avun turvaamiseksi hyvinvointialue voi poikkeuksellisesti myöntää ehkäisevää toimeentulotukea ilman, että Kela on ensin arvioinut ja ratkaissut asiakkaan oikeuden perustoimeentulotukeen.

Yhteys strategiaan

Tavoitteena on työntekijöiden samansuuntainen harkinta ja kuntalaisten yhdenvertaisuuden vahvistaminen toimeentulotuesta päätettäessä. Toimeentulotuen laatupiiritoiminta on käynnistetty koko hyvinvointialueen laajuisesti edellisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Toimeentulotukea myönnettäessä tulee käyttää yksilöllistä harkintaa, joten euromäärät ovat ohjeellisia.

Lainsäädäntö

Täydentävän toimeentulotuen myöntämisestä on säädetty toimeentulotukilain (1412/1997) 7 c §:ssä. Ehkäisevästä toimeentulotuesta säädetään toimeentulotukilain 1 §:n 2 momentissa ja 13 §:ssä.

Toimeentulotukea myöntävien viranhaltijoiden työtä ohjaavat sekä lainsäädäntö että soveltamisohjeet.

Nykytilankuvaus

Vuoden 2024 talousarvion määrärahat ovat ehkäisevän toimeentulotuen osalta 1,0 miljoonaa euroa ja täydentävän toimeentulotuen osalta 1,2 miljoonaa euroa.

Ehkäisevän toimeentulotuen päätöksiä tehtiin koko hyvinvointialueella 1-6/2024 aikana 3954 kpl (2023:4471). Täydentävän toimeentulotuen päätöksiä tehtiin 4628 kpl (2023:4412).

Vaikutusten arviointi

Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisperusteisiin ja soveltamisohjeisiin on tehty pieniä täsmennyksiä myönnettäviin summiin kohdentuen tarkastettuihin realistisiin kustannuksiin yhdenvertaisesti koko hyvinvointialueella. Muutoksilla ei arvioida olevan merkittäviä talousvaikutuksia vaan vaikutus kohdentuu yhdenvertaisen kohtelun vahvistumiseen. Yksilöllinen harkinnan mahdollisuus säilyy.

Valmistelijan yhteenveto

Keski-Suomen hyvinvointialueen täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisperusteet ja soveltamisohje 1.1.2025 alkaen asiakirjaan on tehty pieniä myönnettäviin summiin kohdentuvia tarkennuksia perustuen realistisiin kustannuksiin. Lisätty myös tarkennuksia ja asiakirjan lukemista helpottavia muutoksia verrattuna voimassa oleviin myöntämisen perusteisiin ja soveltamisohjeisiin.

Toimivalta

Hallintosäännön § 18

Esittelijä	Vastuualuejohtaja, strateginen johtaminen ja järjestäminen Pihl Anu
Päätösehdotus	Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 1) merkitsee asian tiedoksi. 2) esittää aluehallitukselle hyväksyttäväksi liitteen mukaisen ehdotuksen myöntämisperusteiksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus 17.12.2024 § 325
2373/05.00.00/2024

Selostus asiasta
Palvelujen myöntämisen perusteet on lisäksi käsitelty vammaisneuvostossa 17.10.2024 § 48, palveluntuottajien vaikuttamistoimielimessä 21.10.2024 § 37, vanhusneuvostossa 22.10.2024 § 56 ja lasten, nuorten ja perheiden lautakunnassa 23.10.2024 § 75-87.

Toimielinten päätökset ovat oheisaineistona. Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisen perusteisiin ei annettu evästyksiä eikä liitteenä olevaan myöntämisperusteisiin ole näin ollen tehty muutoksia toimielinten käsittelyjen perusteella.

Palveluntuottajien vaikuttamistoimielin on todennut yleisenä evästyksenään, että muutokset tulee käydä läpi palveluntuottajien kanssa. Palveluista vastaavien asiantuntijoiden vastaus evästykseseen on, että muutokset käydään aina läpi päätöksenteon jälkeen palveluntuottajien kanssa yhteisessä tapaamisessa.

Toimivalta

Hallintosääntö 17 § Aluehallituksen tehtävät ja toimivalta

Esittelijä	Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan
Päätösehdotus	Aluehallitus päättää hyväksyä täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisen perusteet liitteen mukaisesti 1.1.2025 alkaen.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.